

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtru[m] totus Christus sit sub vtraque parte specierum? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

est quidem sanguis Christi ex vi sacramenti: corpus autem Christi ex reali concomitantia; sicut anima & diuinitas: eo quòd nunc sanguis Christi non est ab eius corpore separatus, sicut fuit tempore passionis & mortis. Vnde si tunc fuisset hoc sacramentum celebratum sub speciebus panis, fuisset corpus Christi sine sanguine; & sub speciebus vini, sanguis sine corpore, sicut erat in rei veritate.

Ad primum ergo dicendum, quòd quamuis totus Christus sit sub vtraque specie, non tamen frustra. Nam primo quidem hoc valet ad representandam passionem Christi, in qua seorsum fuit sanguis à corpore separatus: vnde & in forma consecrationis sanguinis fit mentio de eius effusione. Secundo, hoc est conueniens vsui huius sacramenti, vt seorsum exhibeatur fidelibus corpus Christi in cibum, & sanguis in potum. Tertio, quantum ad effectum, secundum quod supra dictum est*, quòd corpus exhibetur pro salute corporis, & sanguis pro salute animæ.

Ad secundum dicendum, quòd in passione Christi (cuius hoc sacramentum est memoriale) non fuerunt aliæ partes corporis abinuicem separate, sicut sanguinis; sed corpus indissolubile permansit: secundum quod legitur Exod. 12. Nec os illius confringetis. Et ideo in hoc sacramento seorsum consecratur sanguis à corpore; non autem aliqua alia pars ab alia.

Ad tertium dicendum, quòd sicut dictum* est, corpus Christi non est sub specie vini ex vi sacramenti, sed ex reali concomitantia. Et ideo per consecrationem vini, non fit ibi corpus Christi per se, sed concomitanter.

ARTIC. III.

Vtrum sit totus Christus sub qualibet parte Specierum panis vel vini?

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quòd non sit totus Christus sub qualibet parte specierum panis vel vini. Species enim illæ diuidi possunt in infinitum. Si ergo Christus totus est sub qualibet parte spe-

quæst. 74.
art. 1.

in corpo-
re art.

450

4. d. 10. a.

3. q. 3. c.

d. 12. q. 1.

ar. 3. q. 2.

ad 3. c.

4. text. c.

67. c.

quoli. 4.

q. d. c. su.

specierum prædictarum, sequeretur q̄ infinities esset in hoc sacramento: quod est inconueniens: nam infinitum repugnat non solum naturæ, sed etiam gratiæ.

¶ 2. Præterea, Corpus Christi cum sit organicum, habet partes determinate distantes: est enim de ratione organici corporis, determinata distantia singularum partium ab inuicem: sicut oculi ab oculo, & oculi ab aure. Sed hoc non posset esse, si sub qualibet parte specierum esset totus Christus: oporteret enim, quòd sub qualibet parte esset qualibet pars: & ita ubi esset vna pars, esset & alia. Non ergo potest esse, quòd totus Christus sit sub qualibet parte hostiæ, vel vini contenti in calice.

¶ 3. Præterea, Corpus Christi semper veram retinet corporis naturam, nec vnquam mutatur in spiritum. Sed de ratione corporis est, vt sit quantitas positionem habens: vt patet in * Prædicamentis. Sed ad rationem huius quantitatis pertinet, quòd diuersæ partes in diuersis partibus loci existant. Non ergo potest esse (vt videtur) quòd totus Christus sit sub qualibet parte specierum.

SED contra est, quòd Aug. * dicit in quodam sermone, Singuli accipiunt Christum Dominum, & in singulis portionibus totus est, nec per singulas minuitur, sed in integrum se præbet in singulis.

RESPONDEO dicendum, quòd sicut ex supradictis patet *, quia in hoc sacramento substantia corporis Christi est ex vi sacramenti, quantitas autem dimensua ex vi realis concomitantia: ideo corpus Christi est in hoc sacramento per modum substantiæ, id est, per modum quo substantia est sub dimensionibus, non autem per modum dimensionum, id est, non per modum illum, quo quantitas dimensua alicuius corporis, est sub quantitate dimensua loci. Manifestum est autem, quòd natura substantiæ tota est sub qualibet parte dimensionum, sub quibus continetur: sicut sub qualibet parte aeris est tota natura aeris, & sub qualibet parte panis est

tota

*in cap. de
quantitate,
to. 1.*

**refertur
de cõf. d.
2. c. singu-
li.*

*ar. 1. hu-
ius q. 6.
ar. præc.*

tota natura panis. Et hoc indifferenter, siue sint dimensiones actu diuisæ, (sicut cum aer diuiditur vel panis secatur) vel etiam sint actu indiuisæ, diuisibiles vera potentia. Et ideo manifestum est, quod totus Christus est sub qualibet parte specierum panis, etiã hostia integra manente, & non solum cum frangitur: sicut quidam dicunt, ponentes exemplum de imagine, quæ apparet in speculo, quæ apparet vna in speculo integro; in speculo autem fracto, apparent singulæ in singulis partibus. Quod quidem non est omnino simile: quia multiplicatio huiusmodi imaginis accedit in speculo fracto propter diuersas reflexiones ad diuersas partes speculi: hic autem non est nisi vna consecratio, propter quam corpus Christi est in hoc sacramento.

Ad primum ergo dicendum, quod numerus sequitur diuisionem. Et ideo quamdiu quantitas manet indiuisa actu, neque substantia alicuius rei est pluries sub dimensionibus proprijs, neque corpus Christi sub dimensionibus panis; & per consequens neque infinities, sed toties, in quot partes diuiditur.

Ad secundum dicendum, quod illa determinata distantia partium in corpore organico, fundatur super quantitate dimensiua ipsius: ipsa autem natura substantiæ, præcedit etiam quantitatē dimensiuam. Et ideo quia conuersio substantiæ panis directe terminatur ad substantiam corporis Christi, secundum cuius modū proprie & directe est in hoc sacramento corpus Christi: talis distantia partium est quidem in ipso corpore Christi vero: sed non secundum hanc distantiam comparatur ad hoc sacramentum, sed secundum modum suæ substantiæ, sicut dictum est*.

in cor. a.

et a. x. ad

3.

In co. et

ar. i. hu-

ius q.

in co. ar.

Ad tertium dicendum, quod ratio illa procedit de natura corporis, quam habet secundum quantitatem dimensiuam. Dictum est autem ꝑ, quod corpus Christi comparatur ad hoc sacramentum, non ratione quantitatis dimensiuæ, sed ratione suæ substantiæ, sicut dictum est*.